

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руславних псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят в 5^{1/2} год. пополудні.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. і. п. Домбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажи Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Кронштадска ворохобня а Вітте.

(X) В Росії, як ми вже звичали, проявляють ся ще від часу до часу місцеві грізні вибухи, а в останніх днях був видівнею страшного розладу і кривавої ворохобні Кронштад. Дві доби лютували там товпи збунтованих моряків і салдатів, котрі вкупі з темною чернию заподіяли страшні знищення, а між іншими упала жерною дорогоцінна адміральтейска бібліотека. Убито кількясот людей, поки піхотинці машиновими карабінами згнобили сю ворохобню. Ся ворохобня тим грізнійша для царя, позаяк Кронштад є передмістям царської столиці віддаленої лише о дві милі, так що з вікон царского двора можна було бачити луну пожежі і чути пальбу карабінів.

Бунт моряків кронштадских є отже ще грізнійший, як бунт на кораблі Потемкинї, позаяк та ворохобня склала єя в найблизнім сусідстві царської столиці а не можна знати, чи сей приклад не заохотить до дальших ще сьмільвійших починів.

Супроти тих грізних подій є становище гр. Віттого вельми трудне, а він на дармо оглядає ся докоола себе за підмогою і підпорою. Крайні живла розгукані домагають ся через ніч перестрою самодержавної Росії в конституційну державу, а з другого боку чорні сотні темної черни, підюджувані поліцією, раді би підорвати становище гр. Віттого і привернути давню систему чиновничу. Гр. Вітте подібний отже до сего керманича на кораблі, в котрий з двох боків напірають грізні хвилі розгуканого моря, а він журливим оком споглядає і не бачить пристани, до котрої рад би довести судно російского царства і обезпечити єго перед страшним розторощенєм.

Не довго ще держить гр. Вітте керму російской держави в своїх руках, а вже протягом сего короткого часу вспів він показати, що бажає дійсно повести Росію на новий шлях конституційного перестрою і вже се одно повинно би спонукати крайні живла, як не пособляти єму в єго змаганях, то бодай єго не спиняти. Він умів вимогти від царя, окруженого найзавзятішими противниками всякої волі і поступу, поруку горожанських і особистих свобод, приреченє законодатного тіла, усунув з шляху, що веде до конституції, всі незвичайні перепони, довів до відпуски кн. Володимира, Побідоносцева, Трепова і Булігіна і заходить ся повести Росію до витиченої мети конституційної так промощеним шляхом, а тимчасом стрічає ся на сїм шляху сам з завзятим опором радикалів, а з другого боку знов з ворохобнею черни підюджуваної чиновництвом і поліцією, котрим божалоб ся привернути давню самодержавну і чиновничу систему. Гр. Вітте не вспів ще ввести в жите сих розпорядків, котрі підложать підвалини до конституційного устрою, а вже зустрічає такі перепони. Задача, яку він має довершити, вимагає справді великанських сил, щоби усунути ті забори свободи, які нагромади-

ли ся століттями за царської самовлади, щоби суспільність призначити до нового ладу. В усіх своїх змаганях зазначив він ясно щирю волю і добрі наміри, а мимо того не лише не приєднав собі радикалів, але навіть т. зв. ліберальна інтелігенція не хотіла вислати заступників своїх до єго міністерства, так що гр. Вітте був приневолений зложити тимчасове міністерство для веденя державних справ. Се бокованє ліберальної інтелігенції не можна собі инакше пояснити, як тим, що російска суспільність втратила довіре до всяких приречень і обіцянок, які вже стілько разів давано, а ніколи не додержувано.

Се недовіре російской ліберальної інтелігенції до змагань і починів гр. Віттого має такі наслідки, що в крайні живла не можуть зрозуміти, що годі одним розмахом перетворити самодержавне царство в конституційну державу. Гр. Вітте стоїть отже при кермі державного судна, о котре ударюють грізні живла з двох боків, а наколи не поведе ся єму осягнути помочи з боку тих живел, котрі бажають конституційного перестрою російского царства, тоді може єго повалити та друга Філя, що несе з собою найтемнійші сили, прихильників давного самодержавного і чиновничого ладу, котрий довів Росію до такого страшного занепаду. Наколи поведе ся тій останній струї піти верхом, тоді може переминути пригідний час до визволу Росії зпід влади чиновництва і самодержавія, а хто знає, коли вдруге лучить ся така добра нагода. Може справдити ся стверджена нераз досьвідом засада, що хто багато вимагає, нічого не осягає, може стати ся так, що гр. Вітте стане жертвою ворохобні, викликаной чиновництвом і поліцією, а з ним упадуть всі почини, котрі мали повести Росію на новий шлях культурного розвитку і поступу. Буде се залежати від того, чи радикали зрозуміють належно теперішнє положенє в Росії, чи зрозуміють виснувати для себе науку з кронштадских кривавих подій і не стануть орудєм темної черни і чиновництва.

Хата Ю. Федьковича.

Завязаний в Путилові на Буковині комітет оголошує ось яку відозву до всіх Русинів-Українців:

Дорогі Землячки і Земляки України-Руси!

В болісній годині, під тягаром холодноручої осені, у сїрій млї теперішнього пережитя запалав вогник яєний серед гір Карпат. Він блимав розкинено, часто загорів і тахнув, бо ніхто не підкладав палива, не дбав про него, про його жите.

А ми бажали би, щоби вогник сей несмільливий, півмертвий розгорів ся до буйної, могутчої поломни, щоби здіймав ся аж до синого неба, сягав золотих зір.

І ми беремо ся до праці, щирої, мозольної праці і збираємо паливо, щоб розгорів ся наш вогонь, щоб відблеск його слева був далеко-да-

леко видний і теплий, щоб при його сяєві богато гріло ся і богато провиділо.

При сяєві сего світла оре горстка щирих Українців в Путилові-Сторонци і запрошує всіх доньок, синів і приятелів України-Руси до засіву величного цвітнику.

Засновуємо тут нове культурно-просьвітне огнище — «Тов. ім. Юрія Федьковича» в Путилові, в родивнім місци великого співця Юрія Федьковича.

Тут стоїть ще його поважний хутірець — лише на жаль у чужих руках.

— Сумує дїм у лузі над водою,
Вновитий у казочну тишину...
Мов плаче тихо, тужить за газдою,
Зітхає, як згадає давнину.
Отут шептали музи про кохане
А Юрій слухав, переймав їх там —
Чув тут соловія, мрій зітхане,
Потім переспівав їх нам.

І в сїх зомнатах, де колись то перешептували ся музи з Юрієм, мають зажити вквортці арендарі!

Де колись Юрій віжні пісні виспівував, там мають вквортці заспівати явиці!

Де колись то поет український хоровади із музами заводив, там має вквортці загудіти поміст від танцю підпятих людей!

Де колись то жила непорочна поезія, там має вквортці зажити розпуєта.

Ми не сьміємо допустити до оскверненя сьвятого нам місця!

Ми не голодні жebraки, що простигають по милостиню руки, а Ваші сестри і братя, котрих також сьвятим обовязком стояти на сторожі рідних сьвятощів!

Ми не сьміємо — ради 20.000 кор., яких правлять за дїм і город Юр. Федьковича, допустити до того, щоб сором і ганьба впали на українській нарід, що — сказали би — малавжити собі народні сьвятощі!

Тимчасовий комітет тов. ім. Юрія Федьковича, що має на днях заснувати ся в Путилові, звертає ся до дорогих Землячок і Земляків з просьбою, щоби підперли нас в сїм так важнім народнім дїлі і причинили ся до великого дїла з щирою лептою.

Путилів 10. падолиста 1905.

За комітет:

Оля Федорович, Мільгяд Брага,
голова. писар.
Михайло Дашкевич,
скарбник.

Р. С. Ласкаві датки просимо висилати на руки Михайла Дашкевича, надучителя в Кислицях, почта Путилів, Буковина. Так само мож від Михайла Дашкевича засягнути всяких ближших інформацій.

Немила справа.

Перед місяцем вийшла брошура п. з. «Де правда?», яку ми осудили в короткій, але різкій нотатці, бо справді авторка задля марних, дрібних причин подразненої личної амбіції, задля простої бабушерії, нарушує честь заслужених людей і підкопує добру славу хосених інституцій. Зміст сєї брошури подав вже і дея-

ким польським дневникам пригожий жир до не-
славлення нашої суспільности. Між іншими
„Dziennik polski“ закинув, що зачіплені в бро-
шурі „світочи“ мовчать, а се не приносить ім
чести. Отже передаємо отсе заяву виділу „Руского
Тов. педагогічного“ у Львові у відповідь на зга-
дану брошуру, а ся заява кине також правдиве
світло на моральну вартість обговореної у нас
брошури:

„Виділ Руского Товариства педагогічного
на засіданню дня 30. жовтня б. р. застановляв
ся, яке становище має заняти зглядом брошури
п. з. »Де правда«, що єї одержав рекомендовано
дня 20. жовтня 1905. р. прот. 692 від ВП. Ав-
торки п. Марії Білецької. Сконстатувавши, що
ся брошура нарушує безпідставно честь членів
Виділу і може серед суспільности, не ознако-
мленої з дійсним станом річи, підкопати довіре
до Виділу і інститутів, остаючих під управою
Товариства, і тим самим нанести шкоду цілому
Товариству, рішив заявити, що слідує:

1) Виділ предкладаючи загальним зборам
іменоване почитних членів виконав лиш ухвалу
одного з попередних Виділів, ухвалу, що запала
під проводом бувшого Голови ВП. п. Е. Харке-
вича як раз в присутности ВП. Паньства Білець-
ких, а якій они тоді не протавили ся (vide про-
токол засідання з дня 19. вересня 1902).

2) Контракт що до винайму помешканя
під інститут св. Николая у Львові з бувшою
власителькою каменіці, п. Рейхельтовою, зро-
блений ще перед 17 роками в р. 1888. справді
затратив ся; однак умови що до винайму льо-
калю і коштів удержуваня сторожа можна роз-
слідити після давних книг і ослідчення пись-
менного бувшої власительки п. Рейхельтової
з дня 19. вересня 1904. ствердженого двома
свідками.

3) Теперішній заряд інституту під покровом
св. Николая є в посіданню всіх оригінальних
касових книг, підписуваних членами контроль-
них комісій, від самого заложеня інституту,
с. є. від 1. вересня р. 1888. до тепер.

4) Бувший настоятель п. Паньківский до-
плачував завсїгда за удержуване своїх дітей
інституту (пр. в р. 1902/3 по 80 К місячно).

5) Заступниця господинї інститута за своєю
роботу в інституті не побирала ніколи жадної
платні.

6) П. Паньківский звертав інституту ви-
датки, які сей поносив тоді, як хто з родни
до него приїхав (пр. в році 1902. заплатив він
з сего титулу квоту 178-84 К, в р. 1903.
100-28 К).

7) П. Паньківский зістав на засіданню виді-
лу дня 8. лютого 1905. вибраний після §. 38.
статуту Товариства контролером Товариства.
В статуті не є означені функції контролера,
однак виділ вважав річню цілком природною,
що до контролера належить контрольоване не
лиш Товариства і єго філій, але також усіх ін-
ститутів, стоячих під зарядом Товариства, і то-
му не узнав за потрібне в протоколі ближше
пояснювати функцій контролера.

8) Комунікат виділу в часописях, де є бе-
сїда про уконституоване виділу і про вибір
п. Паньківського контролером Товариства і єго
інститутів, не стоїть протє в ніякій суперечно-
сти з протоколом засідань виділу.

9) Голова Товариства о. Чапельский ви-
сказав вправді на тім самім засіданню виділу,
в часі перерви між сею а слїдуючою точкою
порядку дневного бажанє, що було би з оглядів
тактичних вказанім, аби п. Паньківский покишо
до інститутів жіночих, де членом комітету є ВП.
п. Білецька, не заходив на контролю, однак се
бажанє не було цілком піддане під дискусю
виділу і тим самим в протоколі не могло бути
записане.

10) До погляду висказаного головою Тowa-
риства, о. Чапельским, п. Паньківский не при-
мїнив ся, а то з сеї причини, що слів голови
не чув, так само як і деякі інші члени ви-
ділу.

11) В поступованню голови Товариства о.
Чапельського і делегатів виділу до ВП. п. Білець-
кої нема протє ніякої суперечности і неконсе-
квенції. Голова Товариства стояв з одної сто-
рони на своїм погляді (vid. 9), який вважав за
одиноким тактовний, не знаючи що п. Паньків-
ский погляду того не чув, з другої сторони

хотїв за всяку ціну упросити ВП. п. Білецьку,
щоби задержала провід школи ім. Шевченка,
який несподївано протав усьвяченого звичаєм
права, в середині місяця і курсу покинула (дня
11. марта 1905).

12) З поступованем голови, щоби ВП. п.
Білецьку і на дальше спонукати до веденя шко-
ли, виділ вповнї солідаризував ся. Сам п. Пань-
ківский, щоби улєкшити виділови порозумінє
з ВП. п. Білецькою, вніс до виділу резїгнацію
з уряду контролера, дня 15. марта 1905, коли
довїдав ся, що як раз контроля інститутів жі-
ночих, переведена через него, дала притоку ВП.
п. Білецької до зложеня всіх чинностей в інсти-
тутах Товариства і управи школи, хотїя ся по-
слїдна не стояла в дійсности в ніякій звязи
з обовязками комітетової в інститутах.

13) В справі закидів, зроблених д-рови Ко-
цюбі, будьто би він разом з іншими членами
виділу розсївав неправдиві відомости про нелад
в школі по за очи, а в очи на пошїє величав
заслуги ВП. п. Білецької коло розвигку школи,
констатує Виділ згідно з д-ром Коцюбою, що
ВП. п. Білецька була визначною управителькою
і репрезентанткою школи, на жаль однак діло-
водство канцелярїйне в школі і рахункове в ін-
ституті св. Ольги не було ведене так, якби на-
лежало, о чім єще і нинї кожний з актив шко-
ли і інституту переконати ся може.

14) Неточного і без зрозуміня єго ваги ве-
деного діловодства канцелярїйного школи і ін-
ституту св. Ольги за часів управи ВП. п. Білець-
кої давнїший виділ навіть не догадував ся, бо
мав до ВП. п. Білецької необмежене довіре,
а сама ВП. п. Білецька справ школи на засіданню
виділу не реферувала.

15) В справі керманїцтва товариства »Під-
гірська Спїлка«, в якій впрочім др. Коцюба не
справляв ніколи обовязків директора, і відносин
д-ра Коцюби до Тов. Котляревського, виділ не
компетентній забирати голосу, і може лиш ви-
сказати здивованє, що ВП. п. Білецька дотикає
справ, що в ніякій звязи з Товариством не
стоять.

16) Над закидом, зробленим др. Коцюбі,
в справі піднесеня з долівки актив, а опертїм
на мнїмїм висказї старенької служниці, перехо-
дить виділ до порядку дневного, так як закид
сеї з одної сторони не лицює з повагою ВП.
авторки, а з другої сторони закидови сему
рішучо протавить ся відносїдна заява др. Ко-
цюби.

Всякі ширші поясненя в справах, поруше-
них в згаданїй брошурі, виділ на жаданє пода-
ти може кождому як тепер, так і на загальних
зборах Товариства.

Вкінци виділ зазначає, що се послїдна єго
енунціяция в тїй прикрїй справі, тим прикрїй-
шїй, що виділ з жалем мусить висгупати в о-
боронї правди протав особи, що тільки літ так
ревно після найліпших сил трудїла ся для до-
бра нашого Товариства і положила для єго роз-
вигку так великі заслуги.

Львів, дня 3. надолїста 1905.

За виділ:

о. Іван Чапельский
голова

Др. Вол. Левичкий
секретар

Провокатори.

Коли латинська пословиця твердить, що
істория є учителькою житя, то висказує тільки
половину правди, бо добре дерево, як каже св.
письмо, родить добрий овоч, а лихе лихий. Так
і добрий чоловік витягне добру науку з історїї,
а лихий лиху. Доказом на се відношенє поль-
ських шовїністів до пригїдної 250-літної річницї
облоги міста Львова українським гетьманом Бо-
гданом Хмельницьким. Колиб не міський архївар
др. Чоловский і не *Slowo polskie*, булаб ся
річниця і проминула незамїтно, як богато таких
сумних фактів з польско-рускої історїї, які ради
згоди і спокою в краю не сьвяткують Русини.
Тож не диво, що приготованя, які починено за-
для звеличання тої історичної хвилї міста Львова,
прїняли львівські Русини за провокацію. Наслїд-
ком сего було, що насупереч польським обходам,
Русини устроїли віче, яке вправді відбуло ся
дуже поважно, та дало нагоду до походу, який
міг довести до дуже фатальних наслїдків.

Однак помнїнаємо ті факти, як меншої ва-
ги, а хочемо застановити ся над тлом, на якім
они визначили ся. Подїї по той бік кордону є
немов страшним акомпанїментом сеї ариї, яку
приспівують нам польські шовїністи. Виборота
російськими революціонерами конститущия стає
пригожим орудїєм для затїї тих народів росій-
ської імперїї, в яких традиції і расї лежить ек-
спанзия і розрїст коштом других націй. Досить
вказати на Вірмен і на Жидів, щоби пояснити
собі ті погроми, яких видом стали тепер Кавказ
і Україна. Однак ті оба народи є від віків роз-
сїянї між населєнем иншої раси, віри, традицій,
і обичаїв і тому їх ексклюзивне та експанзивне
становиско є подекуди оправдане.

Тимбільше мусить стати дивним станови-
ско деяких польських політїків, які менше дба-
ють про властиву, корінну Польщу, де живе ла-
вою польський народ, а всю вагу польської будучи-
нини кладуть на краї, заселені іншими народами,
як пригїдний терен для польської експанзїї.
Не організація, культурний поступ, упромисло-
вленє і добробут власного краю є їх клячем, а
загорненє чужих земель, накинєнє польської ге-
монїї іншим народам, експїloatованє чужих сил
на свою користь як за давнини, хотїя не мечем
і огнем, а тільки іншими парламентарними
средствами.

В добі, коли призвано народність невмиру-
чою, коли кожний народ змагає до конгруентно-
сти своєї державної области з національною, бо
тільки в сей спосіб може забезпечити ся протав
вічної національної вражди, затроуючої всі від-
носини в краю; в добі коли найбільше царство
в сьвітї, Росия, зрікає ся політїчної кормиги
над своїми народами; коли Норвегія, маючи
повну автономїю зриває унію з таким толерант-
ним народом як шведський, бо хоче бути паном
в своїй хатї; — в такїй добі Поляки чїпають ся
давних польско-руско-литовських уній і на під-
ставі тих давно прогулих фактів, хиба ще на
мертвїм пергаміні полішївних слїд по собі, від-
дикують для себе панованє над Русию-Україною.

Неімовірне а таки правдиве. В своїй послїд-
ній вступній статї, каже *Slowo polskie* з нагоди
згаданого ювілея: Для Польщі є Хмельниччина
найвїмовнїшим примїром з досьвіду на се, що
народови не вільно безкарно занехати здоро-
вого розросту, здорової експанзїї (!). Недбалість
тодїшньої шляхти, недбалість тодїшньої польської
полїтики в праці над дійсним утвердженєм
польського державного впливу на тих українських
»кресах« видала єї не на свобідний побут, але на
московську добичу, з найбільшою шкодою для них,
для нас, для цивїлізації. Про се треба подумати
нинї, коли відрадний зворот в корінно польсь-
кий Королївствї міг би пригасити чуйність
погляду на землі менше чи більше »кресове«,
менше чи більше польські нашим станом
посїданя, Рїчипосполитої. Чи то у східній
Галичїї, де становимо 33% населєня, але девять
десятих (!) культуральної і економічної сили,
чи то на Волини, Подїлю і Українї, де становимо
тільки 9% населєня, але пр. 42% більшої земельної
власности, чи то на Литві і Білоруси, де становимо
20% населєня і 60% (Литва) або 40% (Білорусь)
великої земельної власности — не вільно нам
сповнїяти народного самоубїйства, тимбільше,
що як доси, ми є там одиноким живлом, який
має державні змаганя, протавні нинїшним
заборам. Чи то руским потомкам Хмельницького,
чи то своїм кусителям можуть відповісти
всі ті, що на »кресових« землях бажать доховати
вірности Рїчипосполитїї і польській державній
їдеї, що за їх власними змаганями Рїчипосполита
повинна повернути до своєї власности — туди
їде польська політика, хотьби почерез жменю
сенаратистичних провідників (!), до народів,
звязаних (?) з нами Унією.

(Конець буде).

— ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця про-
симо наших Вп. Передплатників о скорє відновле-
нє передплати, зглядно о вирівнанє залєгlostий
та о приєднуванє нам нових передплатників.

— Календар. Ві вторник: руско-кат.: Косми і Д.; римо-кат.: Серафима. — В середу: руско-кат.: Акиндина; римо-кат.: Леопольда.

— 250-літній ювілей облоги м. Львова Хмельницьким обходили в суботу львівські Поляки, а в неділю Русини. Поляки святкували пам'ять тодішніх оборонців Львова, а Русини пам'ять гетьмана Богдана Хмельницького, котрий боровся за самостійність Русь-України і хотів визволити Львів від панованя Польщі. Суботній обхід випав незвичайно м'яко. Рано відбуло ся богослуження в латинській і вірменській катедрі. О 5 год. по полудні відбув ся рід концерт у магістрацькій салі, на якій міський архівар др. Чоловський мав відчит про облогу Львова в 1655 році. Вечером було складане представлення в міській театрі, майже при порожній салі.

Величаво впаало віче устроєне львівськими Русинами в великій салі «Народного Дому». Салі і обі галерії були повні публіки, а много стояло в коритарях. Число зібраних доходило до 3.000. Крім численної старшої інтелігенції обох полів та студентів, була велика сила міщанства, ремісників і зарібників, що в відрядною ознакою народної самосвідомости в широкіх кругах львівських Русинів. Віче отворив іменем організаційного комітету п. Василь Нагірний і предложив на голову зборів пос. о. Богачевського. Заступником голови вибрано міщанина п. Кошуляньського. Потім др. Евг. Левицький виголосив історичний реферат, який тривав близько години. Бесідник представив давні відомости галицької Русі до тодішньої Польщі і Угорщини і подав начерк обох облог Львова Богданом Хмельницьким з рр. 1648 і 1655. Промову референта що хвиля переривали гримкі окляки то «славно» то «ганьба». Три резолюції поставлені референтом прийало віче одностайно. Перша резолюція звучала: Висказує ся честь пам'яті великого гетьмана Б. Хмельницького за те, що в 1648. і 1655. р. йшов визволити столицю володимирсько-галицького королівства з польської неволі. В другій резолюції визнає ся всі рускі товариства в краю, аби в сім місяці, яко ювілейнім, обходили пам'ять Б. Хмельницького вічними і відчитами. Третя ухвала відносила ся до вислани телеграми київській громаді з привітом з нагоди запанованя політичної свободи в цараті. Вкінці о. Богачевський відчитав дві привітні телеграми з Коломиї від руского жіноцтва і від молодіжжі гімназійної і короткою промовою замкнув віче. Зібрані розійшли ся по відспіваню гімну «Ще не вмерла Україна» і інших патріотичних пісень.

— Демонстрація. По вічу в «Народнім Домі» товпа в силі до 2.000 осіб співаючи рушила ул. Театральною і Трибунальською на Ринок. Вихід на Ринок замкнула піша і кінна поліція супроти чого акад. Ігнат, піднесений на руках, визвав всіх розійти ся. Однак під напором ззаду перші ради походу подали ся на поліцію, котра ужила шабель, а також кінна поліція впаала на демонстрантів. За кілька хвиля ул. Трибунальська була порожня. Много осіб ранила поліція шаблями. Арештовань тоді не було, аж пізніше арештовано шість осіб за опір власти, або за зневагу поліції. По розігнаню демонстрантів на ул. Трибунальській часть їх зайшла до пасажу Миколая і вибила шиб в кіоску Slowa polsk-ого. На Ринку тривало збіговище аж до год. 8. вечер.

— Загальні збори Тов. «Шкільна Поміч» у Львові. Дня 15. падолиста о год. 5. по пол. в комнатах «Рускої Бесіди», Ринок ч. 10, відбудуть ся загальні збори Тов. «Шкільна Поміч» у Львові. На порядку деннім: 1) Звіт виділу з сего діяльности за минувший рік. 2) Вибір голови і членів виділу.

— Посольський звіт складав пос. др. Омелян Гладишовський дня 9. с. м. в магістрацькій салі в Тернополі. По вислуханю звіту та по кількох інтерпелляціях до посла, зібрані ухвалили єму одностайно заяву довіри.

— З драм тор. ім. Котляревського. Надзвичайне засіданє виділу Товариства в дуже важній справі відбуде ся в четвер дня 16. падолиста с. р. о 7^{1/2} год. вечером в кімнаті тов. «Руска Бесіда». Пч. виділових просить ся о коначну участь.

— Про краєву раду шкільну промовляв на ондіншнім засіданю міської ради у Львові кс. кан. Ленкевич при дискусії вад «ународовленем школи». З сего бесіди подаємо виїмок про руских членів кр. ради шк. «З факту, — говорив кс. Ленкевич — що в східній Галичині Русини є і є народно осьвідомлені та що своїх конституційних прав пильнують з чуйністю, котра може для нас бути взором, з факту, що руска політика з дефензиви давно перейшла в офензиву і з факту, що на основі закона в кр. раді шк. засідають рускі відпоручники, котрі стоять на сторожі своїх народних інтересів з признаня достойною пильністю і енергією: з тих фактів випливає для делегата-Поляка новий, а строгий обовязок: він мусить сторожити над нашим станом поси-

даня, аби в області шкільництва нічого з рук не випустити, що наше, а відобрати, що Русини неправно собі присвоїли (?). Поясню справу примірами: На кожнім засіданю кр. ради шк. полагоджує ся справа, здавало ся, личні, в котрих нідрі криє ся народний інтерес. На деннім порядку є прим. дисциплнарне слідство против учителя Поляка або Русина. Або обсаджує ся професуру, о котру старують ся Поляки і Русини. Або має ся затвердити ухвалу громадської ради, котра хоче викладну мову в своїй школі змінити з рускої на польську або противно. Мимо охоти ниміреня безсторонної справедливости, прецінь виступають ту на яву народні антагонізми. І на малу скалю діє ся в кр. раді шкільній то саме, що в соїмі: йдуть по собі виясненя, спростованя, докази «за» і «проти», вкінці — ком проміси. Ті справи вимагають точного познано мленя з актами, бистрого ума, горячого серця а холодної голови і не є такі легкі, як думають ті, що приглядають ся їм з далека». Кс. Ленкевич, вичисливши далше склад кр. ради шк., зазначив, що хоч Поляки мляють в ній поражуючу більшість членів, то однак польська суспільність не дає тим членам таких інформацій про шкільні справи, як Русини своїм представителям в кр. раді шкільній. Отсях кілька заміток з мови кс. Ленкевича — Поляка містимо на адресу тих, що мають жалі і болі до русках членів кр. ради шкільної, немов би они там як слід не заступали руских справ.

— 3 Тов. а слухачів пол. техніки «Основа» у Львові. На загальних зборах, які відбули ся дня 5. падолиста с. р. вибрано отсей виділ: т. Стефана Посапкого головою, т. Бронислава Бурбелу містоголовою, т. Вікентія Дударя секретарем, т. Стефана Миронівича скарбником, т. Остапа Львицького бібліотекарем, тт.: Кляма Гурковського, Тита Білинкевича, Івана Сьвірекого і Йосифа Васюгу виділовими, тт.: Евгена Нагірного і Романа Олезькова містовиділовими; тт.: Василя Михальчишина, Олексу Винникова і Петра Яремкевича членами контрольної комісії.

— В Тернополі буде дня 22. с. м. народне віче в салі «Міщанського Брацтва». Предметом нарад буде сучасний політично економічний стан нашого народа і загальне голосованє.

— 3 крамарського кружка філії «Просьвіти» в Тернополі. Підписаний кружок крамарський подає до відомости, що на курс крамарський будуть прийняті всі, котрі найдалше до 25. падолиста с. р. зголосять ся устно чи письменно до п. Йосифа Ковальського, урядника руского Банку в Тернополі. Вклади на курсі, від проводом п. Івана Петрушевича, делегата «Народної Торговлі», розпочнуть ся вже 1. грудня с. р. потребають до кінця місяця. В згаданім дни мають учасники курсу прийти до Тернополя і аююсити ся у о. настоятеля «Рускої Бурси». Місцевий Кружок крамарський доложити всяких старань, щоби слухачам курсу улекшати прожиток в місті. Щоби наш завіз знайшов послух у всіх, кому лежить на серці добрий розвиток нашого крамарства, відзиваємось ще раз до наших ВП. патріотів а в особенности до Хвальних зарядів Читалень і Крамниць. Прислайте охочих і спосібних людей на науку крамарства до Тернополя! Всі рускі часописи просим о повторенє тої відозви. — 3 тернопільського Кружка крамарського: Семен Сидоряк, Йосиф Ковальський.

— Нові «адреси пересилкові» видасть небавом міністерство торговлі. Они будуть різнити ся від уживаних досі і краскою друку в тексті і виглядом стемпля. Старих «адрес пересилкових» можна буде уживати, о скілько їх запас вистанеть.

— Дрібні вісти. Процес «Гайдамаків» проти «Дзвона» покінчить ся аж в четвер по полудні. Вчера замкнено доказово поступованє, а промови оборонців і рішенє трибувалу відложено на четвер. — Добра Турка кчло Хирова набув на ліцитації нотар Артур Пендрацький за 310.000 К. — В Сасові новисив ся ученик IV. кл. гімназ. З Золочева, Йосиф Мілковський, син вольного зі Зборова.

Телеграми

з дня 13. падолиста 1905.

Градець. Міська рада прийняла одностайно нагале внесенє в справі жаданя загального голосованя до всіх виборчих тіл.

Відень. Вчера почали ся в міністерстві зелізняць переговори з відпоручниками страйкуючих зелізняків.

Петербург. Военний суд в Кронштаді казав застріляти 300 моряків за бунт. Офіцери, котрі утїкли тоді з Кронштаду, підуть під военний суд.

Відень. Університет отворено нині. Сенат визнає студентів, аби поводили ся спокійно.

З нашого театру.

Працанє директора Садовського в Коломиї.

(Конець).

Під оглядом виївної форми представлять ся тепер галицька сцена хоч убого (бо й звідкиж може вона станути під тим зглядом више при таких мінімальних підмогах), але все таки без порівнаня ліше, як бувало. Правда, декорації ще часами дуже примітивні — а що найважнійше, майже не змінюють ся, одначе в характеризованю осіб видно велику старанність. Се переймили вже наші артисти віддай від самого д. Садовського, котрий на тоє звертає все велику увагу.

Взагалі на кождому кроці в нашому театрі, тепер поступ і поступ; наша сцена розвиває тепер широкую дискусію над нашою драмою, вона показує нам, чим властиво наша драма є. а тая дискусія доведе певно до живійшого руху на полї галицької драматургії — після занесеня указу 1876. р., перед нами спокійніша доба, може в ній і найдеть ся місце для нашої драми.

Не диво отже, що наша публіка уміє оцінити такого великого артиста, як д. Садовський і оказує се йому на кождому кроці. Не значить се що правда, щоби вона мала виповняти театр по береги — під тим зглядом принайменше Коломиїцькі виявили себе надто байдужними — Крім трох останних представлень театр був пустий. до сьмішности пустий — але принайменше vox populi висказує управі повне признанє та подив, Наглядним доказом були дві публічні овації, які уряджено д. Садовському. Недавно на представленю «Запорожця за Дунаєм» (минулої суботи по полудні) почтили д. Садовського тутешні Січи з д-ром Трильовским на чолі переданем вінка і відспіванем пісень (вінець дістала також п-ні Катерина Рубчакова), а тої неділі, коли відбувало ся посліднє представленє п. з. «Батькова казка», дійшов ентузіязм публіки до найвищої точки. Передовсім сала Каси ошадности виповнила ся по береги сьвяточно прибраною публікою — майже виключно інтелігенцією. По представленю — в нїм брав участь і д. Садовський — піднесла ся при звуках оркестри, що грала український народний гимн, ще раз занавіса, а на естраду увійшов гурток панів, пань і сьвященників. Ізза куліс вивів радник Каратницький д. Садовського, що не вслів ще перебрати ся після представленя (він був у мудурі старого російського офіцера), на середину. Опісля промовив до нього др. Лесь Кульчицький іменем коломиїської української громади. Він зазначив, що Галичани поклали все великі надії на нього і що він ті надії дійсно сповнив — він зміг подвинути театр із упадку. На тій дорозі бажав йому як найкрасшого поведженя. На спомин про сив прийняти вінець білстиків із іменами його приклонників і дороговісний перстень на знак дружби, яка важе з ним Коломиїцькі. Довга буря оплесків була відповідню на тую промову. Потім відбув ся ще маленький комерсик, де частина тутешньої інтелігенції провела останні хвилі з д. Садовским на веселій, сердечній розмові, що протягла ся майже до білого рана. Підчас комерсу виголошено також промови в честь Садовського... Так закінчив ся шобут нашої трупни в Коломиї і він нехай буде доказом, що наша суспільність уміє пошанувати своїх правдивих артистів.

Я. Г.

Галицький сойм.

(Докінченє суботнішнього ранішнього засіданя).

Справа меліорації, яка прийшла на денний порядок після полагодженя шинкарських оплат, найшла багато оікунів, між якими промовляли в першій лінії внескодавці кс. Шпондер і Крамарчик, а відтак др. Пілят, Стапінський і др. Тарновський. Дальший хід дискусії відложено на

вечірне засіданє,

на яким обговорювано подробиці сего внесеня і ухвалено остаточне внесенє комісії, щоби почавши від р. 1906 підвищив краєвий виділ дотацию на дренаванє селянських ґрунтів з 50.000 на 80.000 К. Однак сойм обнизив вимір краєвої

підмоги з 33 1/3 на 25 процент, винявши надзвичайні випадки; персонал технічного бюро побільшено о 4 інженерські свдв.

Внесена на визначені якоїсь квоти в бюджеті для підмог народним учителям викликало оживлену дискусію, в якій забирали голос крім справоздавця пос. Ротера також о. Стояловський, гр. Пінінський, Гурик, Стапінський і Томашевський а вкінці ухвалено внесення пос. Пінінського, щоби з огляду на матеріальну сторону внесення відослати його до бюджетової комісії.

Справу льокальної залізничі Золочів Сасів-Ушня, яку реферував пос. Колішер, полагоджено по мисли комісії, уповажняючи краєвий виділ до переняття іменем краю акцій першенства сеї залізничі до висоти 300.000 К.

Слідуюча справа основана рілничо-поправчої оседлі в Пшедзальничі коло Кракова відпала з причини невприсутности обох референтів. За те палата уповновластнила краєвий виділ до отвореня IV дволітнього курсу дренарских доглядачів для 25 стипендістів. Відтак пос. Гневош предложив власне внесення, яке містить квестионар що до побутових відносин урядників повітових рад. Пос. Стапінський чудує ся, яка може бути ціль такого квестионаря і який намір криве пос. Гневош під своїм внесенням. Виступає против повітових рад взагалі, які більше коштують, чим приносять хісна, бо замість пильнувати економічно-культурних справ, бавлять ся в політику. В обороні повітових рад виступили к. Стояловський і н. Козловський та Лазарський, а о. Богачевський задля спізненної пори заявив тільки коротко, що серед руского населеня повітові ради не тішають ся жадним довірєм. По короткій промові внескодавця пос. Гневоша маршалок замкнув засіданє о 1/4 год. по півночі.

(Нинішнє засіданє).

В заступстві маршалка митрополит о. Шептицький отворив засіданє о 1/2 год. Відчитано петиції, при яких забирали голос деякі посла, відтак внесеня і одну інтерпеляцію в справі різнї жидів в Росії.

Правительственний комісар відповів на торічну інтерпеляцію пос. Олесницького в справі „Січи“ стверджуючи, що адміністраційні власти виступали тільки там, де справді „Січи“ переступали рами статута. Заразом сконстатував, що тепер „Січи“ поводять ся богато спокійнійше, розвиваючись в рамках своїх статутів. Др. Олесницький поставив внесення отворити дискусію над сею відповідію, однак оно не узискало достаточного підпертя.

По відісланю до комісії внесеня о. Ефимовича о дорожняний додаток народним учителям брідского повіта, мотавував пос. Сколишевський своє внесення що до залісненя спадів гір і жерелик; відіслано до комісії краєвого господарства.

Відтак полагоджено кілька льокальних справ поодиноких міст, а пос. Мерунович предложив комісійні внесеня в справі украєвленя салін і копалень соли в Галичині. В дискусії забирали голос пп. Урбанський, Стапінський, Стояловський і Сколишевський, жалуючи ся на правительство, що багателізує собі стараня галицкого сойму за украєвленем соли. Год. 1/2 засіданє треває дальше.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. надоліста 1905.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне. В неділі і свята 2 предстарлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятий High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелі, льожі і Грядні вірсла можна їхати даром на представлєне омнібусами Кольосек, які ждуть коло Віденської Каварні.

Товариство взаїмного кредиту

„Джистер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

прймає вкладни до опрочентованя на 4 прц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадженя коштів послілки можна прислати гроші чеками Щадничї почтової; вкладати може кождей, навіть і нечлени; на жаданє звертає ся вкладку кожного часу, навіть без вповідженя (за есколтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джистер“ своїм членам на 6 прц. силату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотєки або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джистра“.

Членами можуть бути тільки члени обезпеченї в „Джистрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивиденди від уділів і на добродійні ціли. — Дотепер уділив „Джистер“ на церкви, бурєв, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джистер“ 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 К.
Уділи членів:	133.117 К.
Ф. резервний і ин.:	26.576 К.
Позички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папери:	123.627 К.
Льокації:	169.456 К.
На рах. біжучім:	81.938 К.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

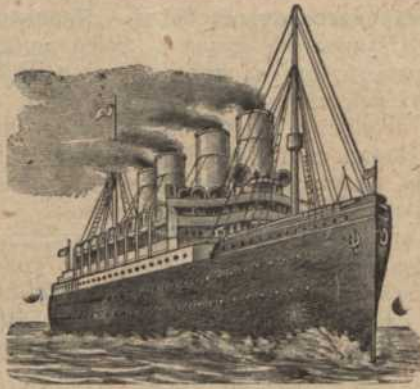
купує і продає

всякі

папери цінні

і **МОНЕТИ**

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Д о Америки і Канади

перевозить найдешевше і busідно

ЛІНІЯ КУНАРДА

заступництво для Галичини

ЙОСИФ АЙЛЕ

у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станіславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освєнїма
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сяюка, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делатина, Заліщик
9:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	11:10	до Белзці, Сокала, Любачева
10:30	з Рашева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичиньц, Чорткова, Заліщик, Гусятина
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезе
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичиньц, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Київ	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова.
1:50	з Самбора, Ясла, Сяюка, Івонича	4:20	до Самбора, Хирова, Сяюка
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Ірмалова, Гусятина, Копичиньц, Козови	5:50	до Коломиї, Жидачева,
3:45	з Стрия,	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:00	з Сокала, Белзці, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнїма	7:30	до Рави рускої
5:40	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новоселци	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:05	до Перемишля Хирова, Івонича
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делатина, Сучави
9:50	з Самбора, Хирова, Сяюка, Ясла	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова Відня, Вроцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичиньц, Заліщик, Скали, Івани пустоого, Гусятина	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,		Івани п., Скали, Гусятина, Потутор
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
	на дворець „Підзамче“	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	4:15	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги,
7:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,		з дворця „Підзамче“
8:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івани пустоого, Скали, Гусятина, Грималова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичиньц, Чорткова, Заліщик, Івани п., Скали, Гусятина	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Час середно-європейский різнисть ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:58 рано обведено рамками. — Звичайні білєти іздн як і всякі інші білєти, ілюстровані провідники, розклади іздн і т. п. можна набувати в містовім бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсманя ч. 9.